

Dönem : 1

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : **286** ya | nci ek

Belediye Kanununda değişiklikler yapılmasına ve ilgili bâzı kanunların kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile C. Senatosu İçel Üyesi Cavit Tefvik Okyayuz ve 6 arkadaşının, 1580 sayılı Belediye Kanununa bâzı maddeler eklenmesine, bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve kaldırılmasına ve 5669, 6424, 6555, 7363 sayılı kanunların kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, 1580 sayılı Belediye Kanununun 76, 89, 91 ve 92 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/427, 2/191, 2/336; C. Senatosu 1/266)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 201)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2496*

18.7.1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 8.7.1963 gün ve 4957-25162 sayılı yazınıza karşılıktır :

Belediye Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 17.7.1963 tarihli 95 nci Birleşiminde değiştirilerek kabul edilmiş, dosya ilişikte sunulmuştur. Arz ederim.

Saygılarımla.

Suad Hayri Ürgüplü Y.
İhsan Hamit Tigrel
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Değişen maddeler	Oy sayısı	Kabul	Ret	Çekinser
MADDE : 1	103	101	2	—
Ek madde : 1	97	78	18	1
Ek madde : 3	97	91	5	1
Ek madde : 4	97	96	—	1
Ek madde : 9	95	94	—	1
Ek madde : 10	95	93	—	2
Ek madde : 11	95	93	—	2
Ek madde : 12	97	95	2	—
Ek madde : 15	105	104	—	1
Ek madde : 16	111	111	—	—
MADDE : 3	116	115	1	—
Madde : 24	120	114	5	1
Madde : 26	110	109	1	—
Madde : 45	111	110	1	—
Madde : 53	105	103	1	1
Madde : 61	110	109	1	—
Madde : 90	107	106	1	—
Madde : 91	127	125	1	1
Madde : 92	110	97	13	—
Madde : 93	111	110	—	1
MADDE : 4	113	104	9	—
Geçici madde : 1	115	114	1	—
Geçici madde : 2	100	100	—	—
Geçici madde : 3	112	109	3	—

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No : 1/427, 2/191, 2/336

Karar No : 115

18 . 7 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Belediye Kanununda değişiklikler yapılmasına ve ilgili bâzı kanunların kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in 1580 sayılı Belediye Kanununun 76, 89, 91 ve 92 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi ve C. Senatosu İçel Üyesi C. Tevfik Okyayuz ve 6 arkadaşının, 1580 sayılı Belediye Kanununa bâzı maddeler eklenmesine, bâzı maddelerin değiştirilmesine ve kaldırılmasına ve 5669, 6424, 6555, 7363 sayılı kanunların kaldırılmasına dair kanun teklifi C. Senatosunun değişikliği ile birlikte Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi :

Tasarının 1 nci maddesi ile değiştirilen 1580 sayılı Belediye Kanununun C. Senatosunun değişik maddeleri arasında yer alan : Madde 1, ek madde 1, ek madde 3, ek madde 4, ek madde 9, ek madde 10, ek madde 12, ek madde 15, ek madde 16 ile madde 3, 24, 26, 45, 53, 61, 90, 91, 92, 93, madde 4, geçici madde 1, geçici madde 2 ve geçici madde 3 ncu maddesinde C. Senatosunca yapılan değişiklikler de Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Ek madde 11 in, C. Senatosu Geçici Komisyonunca müzakere edildiği esnada gerekçesinde (üslûp ve terim birliği sağlamak için «siyasi» kelimesi eklenmiş ve «günü» kelimesi kaldırılmıştır) demek suretiyle bu maddede yalnız bu şekilde iki kelimedenden ibaret bir değişiklik yapıldığı belirtilmiş olmasına rağmen madde metin olarak Geçici Komisyon tarafından kaleme alınırken (sonucunda tutanakların iptaline karar verildiği takdirde, yeniden yapılacak döküm, sayım ve hesap) kelimeleri noksan yazılmak suretiyle hem maddenin mânası değişmiş ve tatbik kabiliyetini kaybetmiş ve hem de Komisyonun maksadının dışında bir şekil almış olduğundan bu madde Komisyonumuzca benimsenmemiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere, Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı
Denizli
Madde 3, 94, 4 ncu maddelerin
benimsenmesine muhalifim.

H. Oral
Bu rapor Sözcüsü
İstanbul
S. Vardarlı

Kayseri
Söz hakkım mahfuzdur.
A. Aras

Başkan V.
Erzurum
N. Diler

Artvin
S. Eminoğlu

Kayseri
M. Göker

Adıyaman
A. Atalay

Bu rapor Sözcüsü ve Kâtip
İzmir
3, 92, 4 ncu maddelerin
benimsenmesine muhalifim.
M. Uyar

Kars
I. Aküzüm

Konya
S. Aytan

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Belediye Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 1580 sayılı Belediye Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — Belediye meclisi üyeleri ve belediye başkanları seçimi tek derecelidir. Belediye meclisi üyelerinin seçimi nispi temsil usulüne göre ve her iki seçim genel, eşit ve gizli oyla bütün yurttaki aynı günde yapılır.

Seçmen, oyunu kendisi ve tam bir serbetlikle kullanır. Oyların sayımı, dökümü ve tutanaklara bağlanması açık olarak yapılır.

EK MADDE 3. — Belediye meclisi üyeleri ve belediye başkanları seçimi her dört yılda bir yapılır.

Her seçim döneminin son toplantı yılının Temmuz ayının 15 nci günü seçimin başlangıç tarihidir. Ve Eylül ayının 3 ncu Pazarına raslıyan gün oy verilir.

Belediye meclisinin dönem sonundan önce her hangi bir sebeple boşalması veya belediye meclisi üye sayısının, yedeklerin de getirilmesinden sonra meclis üye tamsayısının yarısına düşmesi hallerinde belediye başkanı, belediye başkanının her hangi bir sebeple boşalması halinde de belediye başkanvekili derhal durumu mahallin ilçe seçim kurulu başkanlığına bildirmeye mecburdur.

Belediye meclisi ve başkanının müştereken boşalmaları halinde bildirim, mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından yapılır.

Bu bildirim üzerine ilçe seçim kurulu başkanlığınca keyfiyet 48 saat içinde ilân edilir.

İlân tarihinden sonra gelen 60 ncu günü takibeden ilk Pazar günü oy verilir.

EK MADDE 4. — Seçilme yeterliğine sahip her vatandaş belediye meclisi üyeliğine ve belediye başkanlığına adaylığını koyabilir.

Siyasi partilerin; il belediyeleri ile merkez ilçe dâhilindeki belediyeler için il idare heyetleri, ilçe belediyeleri ile ilçe dâhilindeki belediyeler için il ve ilçe idare kurulu aynı niteliği haiz bulunmak şartıyla o çevrenin çıkaracağı üye sayısı kadar belediye meclisi üyeliği ve belediye başkanlığı için aday gösterebilirler.

Her hangi bir sebeple eksik aday göstermiş bulunan siyasi partilerin aday göstermek yetkisini haiz bulunan organlarına, ilçe seçim kurulu tarafından, eksiklerin derhal tamamlanması lüzumu bildirilir.

İlgili parti teşkilâtı bu tebliğden itibaren iki gün içinde eksik kalan adaylıkları doldurur. Aksi takdirde bu siyasi parti bu seçim çevresinde seçime katılma hakkını kaybeder.

Adaylık için oy verme gününden önceki 30 ncu gün saat 17 ye kadar müracaat edilir.

Bu müracaat ilçe seçim kurulu başkanlığına adaylık için aranan şart ve nitelikleri haiz bulunduğunu belirten bir yazı ile yapılır. Bu takdirde sözü geçen kurul başkanı müracaatın alındığına dair adaya veya siyasi partiye bir belge vererek müracaatleri beldenin özelliğine göre hal-kin en iyi şekilde duyabileceği tarzda geçici olarak ilân ederler.

İlçe seçim kurulları adaylar hakkında yaptıkları inceleme sonunda şartlarda veya niteliklerde bir eksiklik veya aykırılık gördükleri takdirde durumu en çok iki gün içinde müracaat sahiplerine ve siyasi partilere duyururlar.

Adaylıkların geçici olarak ilânından itibaren iki gün içinde ilçe seçim kuruluna itiraz edilebilir. İtirazlar ilçe seçim kurullarınca en geç oy verme gününden önceki 25 ncu günü akşamına kadar karara bağlanır.

İlgililer, kararlara karşı iki gün içinde il seçim kuruluna itiraz edebilirler. İl seçim kurulu üç gün içinde ve en geç kesin aday listesinin ilân gününe kadar bu itirazları kesin olarak karara bağlarlar.

CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Belediye Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 3 Nisan 1930 tarih ve 1580 sayılı Belediye Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — Belediye meclisi üyeleri seçiminde nispi temsil ve belediye başkanları seçiminde çoğunluk usulü uygulanır.

Her iki seçim, serbest, eşit, gizli, tek dereceli genel oy açık sayım ve döküm esaslarına göre yapılır.

EK MADDE 3. — Belediye meclisi üyeleri ve belediye başkanları seçimi dört yılda bir yapılır. Seçim döneminin son toplantı yılının Temmuz ayının 15 nci günü seçimin başlangıç tarihidir ve Eylül ayının 3 ncü Pazarına rasihyan gün oy verilir.

Belediye meclisinin dönem sonundan önce her hangi bir sebeple boşalması veya belediye meclisi üye sayısının, yedeklerin de getirilmesinden sonra meclis üye tamsayısının yarısına düşmesi hallerinde belediye başkanı, belediye başkanının her hangi bir sebeple boşalması halinde de belediye başkanvekili derhal durumu mahallin ilçe seçim kurulu başkanlığına bildirmeye mecburdur.

Belediye meclisi ve başkanının müştereken boşalmaları halinde bildirim, mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından yapılır.

Bu bildirim üzerine ilçe seçim kurulu başkanlığınca keyfiyet 48 saat içinde ilân edilir.

İlân tarihinden sonra gelen 60 ncü günü takibeden ilk Pazar günü oy verilir.

EK MADDE 4. — Seçilme yeterliğine sahip her vatandaş belediye meclisi üyeliğine ve belediye başkanlığına adaylığını koyabilir.

İl belediyeleri ile merkez ilçe dâhilindeki belediyeler için siyasi partilerin il idare kurulları, ilçe belediyeleri ile ilçe dâhilindeki belediyeler için ilçe idare kurulları o seçim çevresinin çıkaracağı üye sayısı kadar belediye meclisi üyeliği ve belediye başkanlığı için aday gösterebilirler. Parti teşkilâtı bulunmayan ilçeler için aday gösterme yetkisi il idare kurulundadır. İlçe belediyeleri ile ilçe dâhilindeki belediyeler için il ve ilçe idare kurulları tarafından ayrı listeler halinde aday gösterildiği takdirde ilçe idare kurulu tarafından verilen liste muteberdir.

Her hangi bir sebeple eksik aday göstermiş bulunan siyasi partilerin aday göstermek yetkisini haiz bulunan organlarına, ilçe seçim kurulu tarafından, eksiklerin derhal tamamlanması lüzumu bildirilir.

İlgili siyasi parti teşkilâtı bu tebliğden itibaren 2 gün içinde eksik kalan adaylıkları doldurur. Aksi takdirde o siyasi parti bu seçim çevresinde seçime katılma hakkını kaybeder.

Adaylık için oy verme gününden önceki 30 ncü gün saat 17 ye kadar müracaat edilir. Bu müracaat, ilçe seçim kurulu başkanlığına adaylık için aranan şart ve nitelikleri haiz bulunulduğunu belirten bir yazı ile yapılır. Bu takdirde sözü geçen kurul başkanı, müracaatin alındığına dair adaya veya siyasi partiye bir belge vererek müracaatleri beldenin özelliğine göre halkın en iyi şekilde duyabileceği tarzda geçici olarak ilân eder.

İlçe seçim kurulları, adaylar hakkında yaptıkları inceleme sonunda şartlarda veya niteliklerde bir eksiklik veya aykırılık gördükleri takdirde durumu en çok 2 gün içinde müracaat sahiplerine ve siyasi partilere duyururlar.

Adaylıkların geçici olarak ilânından itibaren 2 gün içinde ilçe seçim kuruluna itiraz edilebilir. İtirazlar, ilçe seçim kurulunca en geç 2 gün içinde karara bağlanır.

İlgililer, kararlara karşı 2 gün içinde il seçim kuruluna itiraz edebilirler. İl seçim kurulu bu itirazları en çok 2 gün içinde kesin olarak karara bağlar.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Siyasi partilerin aday listelerinde, yapılan itirazlar üzerine eksiklik husule geldiği takdirde, ilçe seçim kurulunun tebliğinden itibaren iki gün içinde bu eksiklikler tamamlanır. Aksi takdirde o siyasi parti o seçim çevresinde seçime katılma hakkını kaybeder.

Adaylıklar kesinleştikten sonra ilçe seçim kurulları bütün adayları oy verme gününden önceki 20 nci gün ilân ederler.

Adaylığın ilânından sonra adaylıktan istifa, seçim sonuna kadar nazarı itibara alınmaz. Ancak, bu gibiler seçilmiş bulunurlarsa istifaları hüküm ifade eder ve yerlerine kendilerinden sonra gelenler seçilmiş sayılırlar. Ölüm halinde dahi aynı şekilde hareket edilir.

EK MADDE 9. — A) Siyasi partilerin ve bağımsız adayların elde ettikleri belediye meclisi asıl üye sayısı aşağıdaki şekilde hesaplanır :

Seçime katılmış olan partilerin ve bağımsız adayların adları altalta ve aldıkları muteber oy sayıları da hizalarına yazılır. Bu rakamlar önce bire, sonra ikiye, sonra üçe.. ilâahir o çevrenin çıkaracağı asıl üye sayısına ulaşmıca kadar bölünür. Elde edilen paylar, parti ayırımı yapılmaksızın en büyükten en küçüğe doğru sıralanır. Belediye meclisi üye tamsayısı kadar asıl üyelikler bu payların sahibi olan partilere ve bağımsız adaylara, rakamların büyüklük sırasına göre tahsis olunur.

Son kalan asıl üyelik için birbirine eşit rakamlar bulunduğu takdirde, bunlar arasında adçekme suretiyle tahsis yapılır.

B) Siyasi parti adaylarından seçilenler aşağıdaki şekilde tesbit edilir :

İlçe seçim kuruluna verilen aday listelerindeki sıra, seçimlerde, siyasi partilerin kazandıkları belediye meclisi asıl üyeliklerinin tesbitinde esas olur.

C) (A) ve (B) bentlerinde söz konusu işlemler açık olarak yapılır ve adaylarla müşahitler hazır bulunabilirler.

Seçim tutanakları ilçe seçim kurulları tarafından verilir.

İlçe seçim kurulu başkanı, belediye meclisi asıl üyeliğine seçilenleri gösteren tutanağın bir suretini o seçim çevresinde derhal ilân ettirir; bir suretini de bir hafta süre ile ilçe seçim kurulunun kapısına astırır.

D) Siyasi partiler gösterdikleri asıl üye adayı kadar yedek üye adayı da göstermek zorundadırlar.

Asıl ve yedek üyelik adayları oy puslaları üzerinde bir çizgi ile ayrılır ve vasıfları da belirtilir.

E) Yedek üyelikler için de (A), (B) ve (C) bentleri hükümleri ayrı olarak uygulanır.

EK MADDE 10. — İlçe seçim kurullarınca sandık kurullarından gönderilen belediye başkanı seçimine ait tutanaklar birleştirilerek en çok oy almış olan aday belediye başkanı seçilir.

Belediye başkanlığına seçilene, ilçe seçim kurulu tarafından tutanağı verilir. Ve ilçe seçim kurulu başkanı bir suretini o seçim çevresinde derhal ilân ettirir. Diğer bir sureti de bir hafta süre ile ilçe seçim kurulu kapısına astırır.

EK MADDE 11. — Belediye meclisi üyeleri ve belediye başkanları tutanaklarına yapılan itirazlar oyların dökümüne, sayımına veya bu oyların partiler ile bağımsız adaylara taksimine taallûk ettiği ve yeniden yapılan döküm, sayım ve hesap sonucunda tutanakların iptaline karar verildiği takdirde, yeniden yapılacak döküm, sayım ve hesap sonucuna göre seçilmiş oldukları anlaşılanlara il seçim kurulu tarafından tutanakları verilir.

Bir seçim çevresinde yapılan seçimin, seçim işlemleri sebebiyle iptaline karar verildiği takdirde, o seçim çevresinde yeniden seçim yapılır. İl seçim kurulu seçimin iptaline dair kararı ilân ettiği gibi kararın kesinleşmesini mütaakıp o çevrede seçimin yapılacağını da derhal ilân eder.

C. Senatosunun kabul ettiği metin

Siyasi partilerin aday listelerinde, yapılan itirazlar üzerine, eksiklik husule geldiği takdirde, ilçe seçim kurulunun tebliğinden itibaren 2 gün içinde bu eksiklikler tamamlanır. Aksi takdirde, siyasi partiler o seçim çevresinde seçime katılma hakkını kaybederler.

Adaylıklar kesinleştikten sonra ilçe seçim kurulları bütün adayları oy verme gününden önceki 20 nci gün ilân eder.

Adaylığın ilânından sonra adaylıktan istifa, seçim sonuna kadar nazarı itibara alınmaz. Ancak, bu gibiler seçilmiş bulunurlarsa istifaları hüküm ifade eder ve yerlerine kendilerinden sonra gelenler seçilmiş sayılırlar. Ölüm halinde dahi aynı şekilde hareket edilir.

EK MADDE 9. — A) Siyasi partilerin ve bağımsız adayların elde ettikleri Belediye Meclisi asıl üye sayısı aşağıdaki şekilde hesaplanır :

Seçime katılmış olan siyasi partilerin ve bağımsız adayların adları altalta ve aldıkları muteber oy sayıları da hizalarına yazılır. Bu rakamlar önce bire, sonra ikiye, sonra üçe.. ilâahir o çevrenin çıkaracağı asıl üye sayısına ulaşınca kadar bölünür. Elde edilen paylar, siyasi parti ayırımı yapılmaksızın en büyükten en küçüğe doğru sıralanır. Belediye Meclisi üye tamsayısı kadar asıl üyelikler bu payların sahibi olan siyasi partilere ve bağımsız adaylara, rakamların büyüklük sırasına göre tahsis olunur.

Son kalan asıl üyelik için birbirine eşit rakamlar bulunduğu takdirde, bunlar arasında ad-çekme suretiyle tahsis yapılır.

B) Siyasi parti adaylarından seçilenler aşağıdaki şekilde tesbit edilir :

İlçe seçim kuruluna verilen aday listelerindeki sıra, seçimlerde, siyasi partilerin kazandıkları belediye meclisi asıl üyeliklerinin tesbitinde esas olur.

C) (A) ve (B) bentlerinde söz konusu işlemler açık olarak yapılır ve adaylarla müşahitler hazır bulunabilirler.

Seçim tutanakları ilçe seçim kurulları tarafından verilir.

İlçe seçim kurulu başkanı, belediye meclisi asıl üyeliğine seçilenleri gösteren tutanağın bir suretini o seçim çevresinde derhal ilân ettirir; bir suretini de bir hafta süre ile ilçe seçim kurulunun kapısına astırır.

D) Siyasi partiler gösterdikleri asıl üye adayı kadar yedek üye adayı da göstermek zorundadırlar.

Asıl ve yedek üyelik adayları oy puslaları üzerinde bir çizgi ile ayrılır ve vasıfları da belirtilir.

E) Yedek üyelikler için de (A), (B) ve (C) bentleri hükümleri ayrı olarak uygulanır. Siyasi partilerin kazandıkları yedek üyeler, asıl üyeliğe seçilenlerden sonra gelen addan itibaren sıra ile tesbit olunur.

EK MADDE 10. — İlçe seçim kurullarınca sandık kurullarından gönderilen belediye başkanı seçimine ait tutanaklar birleştirilerek en çok oy almış olan aday belediye başkanı seçilir.

Belediye başkanlığına seçilene, ilçe seçim kurulu tarafından tutanağı verilir ve ilçe seçim kurulu başkanı bir suretini o seçim çevresinde derhal ilân ettirir. Bir suretini de bir hafta süre ile ilçe seçim kurulu kapısına astırır.

EK MADDE 11. — Belediye meclisi üyeleri ve belediye başkanları tutanaklarına yapılan itirazlar oyların dökümüne, sayımına veya bu oyların siyasi partiler ile bağımsız adaylara taksimine taallük ettiği ve yeniden yapılan döküm, sayım ve hesap sonucuna göre seçilmiş oldukları anlaşılanlara il seçim kurulu tarafından tutanakları verilir.

Bir seçim çevresinde yapılan seçimin, seçim işlemleri sebebiyle iptaline karar verildiği takdirde, o seçim çevresinde yeniden seçim yapılır. İl seçim kurulu seçimin iptaline dair kararı ilân ettiği gibi kararın kesinleşmesini mütaakıp o çevrede seçimin yapılacağını da derhal ilân eder.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Bu ilândan sonra gelen 60 ncı günü takibeden ilk Pazar günü oy verme günüdür.

Yukardaki fıkralar dışında meclis üyelerinden bir veya birkaçının tutanaklarının iptaline karar verildiği takdirde, tutanağı iptal olunan meclis üyesi yerine mensub oldukları siyasi parti listesindeki sıraya göre belli olan sırada olanlara tutanakları verilir.

İl seçim kurullarının kararlarına karşı 26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 130 ncu maddesinde tesbit edilmiş olan süreler içinde Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilebilir.

EK MADDE 12. — Hesaba katılan, katılmıyan ve itiraza uğramış olan oy puslaları, sayım ve döküm cetvelleri tutanaklar ve seçimle ilgili diğer her türlü evrak ilçe seçim kurulları başkanlığınca 6 ay süre ile saklanır ve Yüksek Seçim Kurulunun isteği olmadıkça hiçbir yere gönderilemez.

Asıl ve yedek üye olarak kazananların bir listesi ile belediye başkanlığına seçilen şahsın adı ilçe seçim kurullarınca ilândan sonra ayrıca mahallin en büyük mülkiye memuruna ve belediye-ye verilir.

EK MADDE 15. — Bu kanunda özel bir hüküm bulunmıyan hallerde «26.4.1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanun» un bu kanuna aykırı olmıyan hükümleri belediye meclisi üyeleri ve belediye başkanları seçimlerinde de aynen uygulanır.

MADDE 3. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 22, 24, 26, 45, 53, 61, 76, 90, 91, 92 ve 93 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 24. — A) Belediye meclisine üye seçilebilmek için :

1. Türk vatandaşı olmak,
2. Seçimin başlangıcından önce en az altı aydan beri o beldede ikamet etmek,
3. 25 yaşını ikmal etmiş olmak,
4. Türkçe okuyup yazma bilmek,
5. Kısıtlı, kamu hizmetlerinden yasaklı, izinsiz olarak yabancı devlet resmî hizmetlerinde bulunmamak,
6. Ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giymemek,
7. Taksirli suçlar haric olmak üzere 5 yıldan fazla hapis cezası ile mahkûm olmamak,
8. Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak ve dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlardan biri ile kesin olarak hüküm giymiş olmamak,
9. Muvazzaf askerlik hizmetini yapmak veya yapmış sayılmak,
10. Halen belediye hizmetleriyle ilgili bir iş için belediye ile mukavele akdetmemiş, taahhüt altına girmemiş veya bu gibi şahısların ortağı, kefili veyahut bu cihetlerden borçlu bulunmak, lâzımdır.

6, 7 ve 8 nci bentlerde belirtilenler affedilmiş olsalar dahi seçilemezler.

B) Belediye başkanı seçilebilmek için :

(A) fıkrasının 2 nci bent hariç diğer bentlerde yazılı şartları haiz bulunmak,

Belediye başkanları bu görevlerinin devamı süresince siyasi partilerin genel merkezlerinde vazife alamıyacakları gibi il ve ilçe idare kurulu başkan ve üyeliklerinde de bulunamazlar.

C. Senatosunun kabul ettiği metin

Bu ilândan sonra gelen 60 ncı günü takibeden ilk Pazar, oy verme günüdür.

Yukardaki fıkralar dışında meclis üyelerinden bir veya birkaçının tutanaklarının iptaline karar verildiği takdirde, tutanağı iptal olunan meclis üyesi yerine mensuboldukları siyasi parti listesindeki sıraya göre belli olan sırada olanlara tutanakları verilir.

İl seçim kurullarının kararlarına karşı 26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanununun 130 ncü maddesinde tesbit edilmiş olan süreler içinde Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilebilir.

EK MADDE 12. — Hesaba katılan, katılmıyan ve itiraza uğramış olan oy puslaları, sayım ve döküm cetvelleri, tutanaklar ve seçimle ilgili diğer her türlü evrak ilçe seçim kurulları başkanlığınca 6 ay süre ile saklanır ve Yüksek Seçim Kurulunun isteği olmadıkça hiçbir yere gönderilemez.

Asıl ve yedek üye olarak kazananların bir listesi ile belediye başkanlığına seçilen şahsın adı ilçe seçim kurullarınca ilânından sonra ayrıca mahallin en büyük mülkiye âmirine ve belediyeye verilir.

EK MADDE 15. — Bu kanunda özel bir hüküm bulunmıyan hallerde 26 Nisan 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun bu kanuna aykırı olmıyan hükümleri belediye meclisi üyeleri ve belediye başkanları seçimlerinde de aynen uygulanır.

EK MADDE 16. — Memur iken veya evvelce memuriyette bulunmuş olanlardan belediye başkanlığına seçilenlerin, belediye başkanlığında geçen hizmet süreleri (her türlü özlük ve emeklilik haklarının hesabında nazarı itibara alınmak suretiyle) memuriyette geçmiş sayılır.

Emekli iken belediye başkanlığına seçilenlerin emekli maaşları kesilmez.

Sigortalı işçi iken belediye başkanlığına seçilenler sigorta pirim ve aidatlarını ödediklerinde sigortalı olmaktan doğan bütün hakları devam eder.

MADDE 3. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 22, 24, 26, 45, 53, 61, 76, 90, 91 ve 93 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 24. — A) Belediye meclisine üye seçilebilmek için :

a

1. Türk vatandaşı olmak,
2. Seçimin başlangıcından önce en az altı aydan beri o beldede ikamet etmek,
3. 25 yaşını tamamlamış olmak,
4. Türkçe okuyup yazma bilmek,
5. Kısıtlı, kamu hizmetlerinden yasaklı, izinsiz olarak yabancı devlet resmî hizmetlerinde bulunmamak,
6. Ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giymemek,
7. Taksirli suçlar haric olmak üzere 5 yıldan fazla hapis cezası ile kesin olarak hüküm giymemek,
8. Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak ve dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlardan biri ile kesin olarak hüküm giymiş olmamak,
9. Muvazzaf askerlik hizmetini yapmak veya yapmış sayılmak,
10. Halen belediyeye her hangi bir iş taahhüdetmemiş veya taahhüdetmiş bulunanların ortağı veya kefil olmamış veyahut bu cihetlerden dolayı borçlanmamış bulunmak.

6, 7 ve 8 nci bentlerde belirtilenler affedilmiş olsalar dahi seçilemezler.

B) Belediye başkanı seçilebilmek için :

(A) fıkrasının 2 nci bent hariç diğer bentlerinde yazılı şartları haiz bulunmak, ve 91 nci maddeye göre Başkanlıktan düşmemiş olmak.

Madde 26. — Cumhuriyet Senatosu üyeliği, milletvekilliği, il genel meclisi üyeliği, köy muhtarlığı ile belediye başkanlığı ve belediye meclisi üyeliği bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu niteliği haiz bir kimse belediye başkanlığına veya belediye meclisi üyeliğine seçildiği takdirde, seçim sonucu kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün zarfında tercih hakkını kullanmazsa belediye başkanlığını veya belediye meclisi üyeliğini reddetmiş sayılır.

Belediye meclisinde üye veya belediye başkanı iken Cumhuriyet Senatosu üyeliğine, Milletvekilliğine veya il genel meclisi üyeliğine seçilen kimse seçim sonucunun bildiriminden itibaren 15 gün içinde tercih hakkını kullanmazsa belediye meclisi üyeliğinden veya belediye başkanlığından istifa etmiş sayılır.

Madde 45. — Meclis üyeliklerinden her hangi bir sebeple boşalma olduğu takdirde belediye başkanı meclise katılacak olan yedek üyenin adını ilçe seçim kurulu başkanlığından yazılı olarak sorar ve alınacak cevaba göre sırası gelmiş olan üyeliğe davet eder. Bunlar arta kalan süreyi tamamlarlar.

Boşalan asıl üyelik bir siyasi partiye aitse, davet edilecek yedek üye de o partiden olur.

Madde 53. — Belediye meclisi :

1. Kanunen belirli olan olağan veya olağanüstü toplantılar dışında toplanırsa,
 2. Kanunen belirli olan yerden başka bir yerde toplanırsa,
 3. Kanunen kendisine verilen görevleri süresi içinde yapmaktan çekinir ve bu hal belediye meclisine ait işleri sekteye veya gecikmeye uğratırsa,
 4. Siyasi meseleleri müzakere eder veya siyasi temennilerde bulunursa,
- İçişleri Bakanlığının bildirisine üzerine Danıştayın kararı ile fesholunur. Bu takdirde yeni belediye meclisi seçimine gidilir. Seçilen meclisler eskisinden arta kalan süreyi ikmal ederler. İçişleri Bakanlığı lüzum gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildiri ile birlikte karar verilinceye kadar meclis toplantılarının tehirini de ister.

Danıştayca bu husus en geç iki ay içinde karara bağlanır.

Yukardaki bentlerde açıklanan fiil ve işlemlere katılan belediye başkanlarının da Danıştay kararı ile görevine son verilir.

Madde 61. — Belediye meclisi üyelerinden her biri belediye işlerinden, her hangi bir husus hakkında meclis başkanlığına önerge vererek gensoruda bulunabilir. Gensoru önergesi münderecatı meclis üye tamsayısının çoğunluğunca vârit görüldüğü takdirde gündeme alınır. Belediye başkanları veya memur edecekleri kişiler gensoruya meclis önünde cevap verirler.

Cevap meclis üye tamsayısının 2/3 çoğunluğunca yeter görülmediği takdirde 76 ncı madde uyarınca işlem yapılır.

Madde 90. — Belediye meclislerinin dönem sonundan önce her hangi bir sebeple boşalması veya belediye meclisi üye sayısının yedeklerin de getirildikten sonra meclis üye tamsayısının yarısına düşmesi hallerinde yeni seçim yapıluncaya kadar belediye meclisinin görevlerini tabii üyelere müteşekkil belediye encümeni ifa eder.

Madde 91. — Belediye başkanlığına seçildikten sonra; seçilme yeterliklerinden birini kaybeden veya görevini kötüye kullanma veya her hangi bir suçtan dolayı en az 6 ay hapse mahkûm

C. Senatosunun kabul ettiği metin

Belediye başkanları bu görevlerinin devamı süresince siyasi partilerin genel merkezlerinde vazife alamıyacakları gibi il ve ilçe idare kurulu başkan ve üyeliklerinde de bulunamazlar.

Madde 26. — Cumhuriyet Senatosu üyeliği, milletvekilliği, il genel meclisi üyeliği, köy muhtarlığı ile belediye meclisi üyeliği veya belediye başkanlığı bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu niteliği haiz bir kimse belediye başkanlığına veya belediye meclisi üyeliğine seçildiği takdirde, seçim sonucu kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün zarfında tercih hakkını kullanmazsa belediye başkanlığını veya belediye meclisi üyeliğini reddetmiş sayılır.

Belediye meclisinde üye veya belediye başkanı iken Cumhuriyet Senatosu üyeliğine, Milletvekilliğine veya il genel meclisi üyeliğine seçilen kimse seçim sonucunun bildiriminden itibaren 15 gün içinde tercih hakkını kullanmazsa belediye meclisi üyeliğinden veya belediye başkanlığından istifa etmiş sayılır.

Madde 45. — Meclis üyeliklerinden her hangi bir sebeple boşalma olduğu takdirde belediye başkanı meclise katılacak olan yedek üyenin adını ilçe seçim kurulu başkanlığından yazılı olarak sorar ve alınacak cevaba göre sırası gelmiş olanı üyeliğe davet eder. Bunlar geri kalan süreyi tamamlarlar.

Boşalan asıl üyelik bir siyasi partiye aitse, davet edilecek yedek üye de o siyasi partiden olur.

Madde 53. — Belediye meclisi :

1. Kanunen belirli olan olağan ve olağanüstü toplantılar dışında toplanırsa,
2. Kanunen belirli olan yerden başka bir yerde toplanırsa,
3. Kanunen kendisine verilen görevleri süresi içinde yapmaktan çekinir ve bu hal belediye meclisine ait işleri sekteye veya gecikmeye uğratırsa,
4. Siyasi meseleleri müzakere eder veya siyasi temennilerde bulunursa,

İçişleri Bakanlığının bildirisine üzerine Danıştay'ın kararı ile fesholunur. Bu takdirde yeni belediye meclisi seçimine gidilir. Seçilen meclisler eskisinden geri kalan süreyi ikmal ederler.

İçişleri Bakanlığı lüzum gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildiri ile birlikte karar verilmeye kadar meclis toplantılarının tehirini de ister. Danıştayca bu husus en geç iki ay içinde karara bağlanır.

Yukardaki bentlerde açıklanan fiil ve işlemlere katılan belediye başkanlarının da Danıştay kararı ile görevine son verilir.

MADDE 61. — Belediye meclisi üyelerinin her biri belediye işleriyle ilgili her hangi bir husus hakkında Meclis Başkanlığına önerge vererek gensoruda bulunabilir. Gensoru önergesi münderecatı Meclis üye tamsayısının çoğunluğunca vârit görüldüğü takdirde gündeme alınır ve üzerinden 3 tam gün geçtikten sonra belediye başkanları veya memur edecekleri kişiler gensoruya Meclis önünde cevap verirler.

Cevap Meclis üye tamsayısının 2/3 çoğunluğunca yeter görülmediği takdirde 76 ncı madde uyarınca işlem yapılır.

Madde 90. — Belediye meclislerinin dönem sonundan önce her hangi bir sebeple boşalması veya belediye meclisi üye sayısının, yedeklerin de getirilmesinden sonra meclis üye tamsayısının yarısına düşmesi hallerinde yeni seçim yapıluncaya kadar belediye meclisinin görevlerini tabii üyelerden müteşekkil belediye encümeni ifa eder.

53 ncü maddeye göre belediye meclisi toplantılarının Danıştayca tehirine karar verilmesi halinde dahi belediye meclislerinin görevlerini belediye encümeni ifa eder.

Madde 91. — Belediye başkanlığına seçildikten sonra, seçilme yeterliğini kaybeden veya görevini kötüye kullanma veya her hangi bir suçtan dolayı en az 6 ay hapse mahkûm olan belediye

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

olan il merkezi belediye başkanları, İçişleri Bakanlığının bildirisine üzerine Danıştay tarafından bir ay içinde, diğer belediyeler başkanları valilerin bildirimleri üzerine il idare kurullarınca 15 gün içinde verilecek kararlar başkanlıktan düşerler.

Başkanlar hakkında kovuşturma

Madde 92. — Kanuni görevini, o yerin en büyük mülkiye âmirinin yazılı tebligatına rağmen makbul bir özre dayanmaksızın yerine getirmiyen belediye başkanları hakkında vali veya İçişleri Bakanı tarafından Memurun Muhakemat Kanunu hükümleri uyarınca kovuşturma yaptırılabilir.

Madde 93. — Belediye başkanlığının her hangi bir sebeple boşalması veya izin, hastalık ve işten el çektirme gibi hallerde yeni başkan seçimi yapılmasına veya başkanın görevine başlamasına kadar meclis kendi içinden bir üyeyi başkanvekili seçer.

Belediye Başkanvekilinin seçilmesi icabettiği takdirde vali tarafından belediye meclisi toplantıya davet olunur.

Belediye başkanlığı ile belediye meclisinin aynı zamanda boşalması veya meclis tarafından çağırılmadan itibaren 3 gün içinde başkanvekilini seçmemesi hallerinde, yeni seçim veya belediye başkanının görevine başlamasına kadar il merkezi belediyelerinde İçişleri Bakanı, diğer yerlerde valiler tarafından munasip bir kişi başkanvekili atanır.

MADDE 4. — 1580 sayılı Belediye Kanununun 23, 25 ve 89 ncu maddeleri ile 5669, 6424, 6437, 6555 ve 7363 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Sandık seçmen listelerinin askıya çıkarılmasında 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 41 nci maddesinin 1 nci fıkrası uygulanmakla beraber Yüksek Seçim Kurulu tarafından Türkiye ve il radyoları vasıtasıyla, uygun saatlerde, seçmen listelerinin yazılmasına başlandığı, askıya çıkarıldığı ve indirileceği tarihler ve itiraz müddetleri, yayımlanacak bildirimlerle halka duyurulur.

Yüksek Seçim Kurulunun ve il seçim kurullarının bu konudaki her türlü bildirimlerinden Türkiye ve il radyolarınca ücret alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 14 ncü maddesinin 1 nci fıkrasında filigranlı zarf ve kâğıt imaline, zarf ve kâğıtların özelliklerine dair olan hükmün 1963 yılı içinde yapılacak belediye meclisi ve belediye başkanları seçimlerinde uygulanıp uygulanmaması Yüksek Seçim Kurulunun kararına bağlıdır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu döneme mahsus olmak üzere, belediye başkan ve meclisleri üye seçimleri için seçmen kütüklerinin yazılmasına 1 Ekim 1963 tarihinde başlanır ve 17 Kasım 1963 Pazar günü oy verilir.

Bu dönemde seçilecek belediye başkan ve meclis üyelerinin kanuni görev süresi, 1967 yılı Ekim ayının birinci gününe kadar devam eder.

başkanları, İçişleri Bakanlığının bildirisine Danıştay tarafından bir ay içinde verilecek kararlarla Başkanlıktan düşerler.

Madde 92. — Millet Meclisinin 92 nci maddesi kaldırılmıştır.

Madde 93. — Belediye başkanlığının her hangi bir sebeple boşalması veya izin, hastalık ve işten çekirme gibi hallerde yeni başkan seçimi yapılmasına veya başkanın görevine başlamasına kadar meclis her toplantı yılı başında içinden bir üyeyi başkanvekili seçer. Buna rağmen ileride yeniden bir başkanvekili seçilmesine lüzum hâsıl olduğu takdirde başkanvekilinin seçimi için vali meclisi toplantıya çağırır.

Belediye başkanlığı ile belediye meclisinin aynı zamanda boşalması veya meclis tarafından çağırılmadan itibaren üç gün içinde başkanvekili seçilmemesi hallerinde yeni seçime veya belediye başkanının görevine başlamasına kadar il merkezi belediyelerinde İçişleri Bakanı ve diğer yerlerde valiler tarafından münasip bir başkanvekili atanır.

MADDE 4. — 3 Nisan 1930 tarihli ve 1530 sayılı Belediye Kanununun 23, 25, 89 ve 92 nci maddeleri ile 5669, 6424, 6437, 6555 ve 7363 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Sandık seçmen listelerinin askıya çıkarılmasında 26 Nisan 1961 tarih ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 41 nci maddesinin 1 nci fıkrası uygulanmakla beraber Yüksek Seçim Kurulu tarafından Türkiye ve il radyoları vasıtasıyla, uygun saatlerde, seçmen listelerinin yazılmasına başlandığı, askıya çıkarıldığı ve indirileceği tarihler ve itiraz müddetleri, yayınlanacak bildirimlerle halka duyurulur.

Yüksek Seçim Kurulunun ve il seçim kurullarının bu konudaki her türlü bildirimlerinden Türkiye ve il radyolarınca ücret alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — 26 Nisan 1961 tarih ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 14 ncü maddesinin 1 nci fıkrasında filigranlı zarf ve kâğıt imaline, zarf ve kâğıtların özelliklerine dair olan hükmün 1963 yılı içinde yapılacak belediye meclisi ve belediye başkanları seçimlerinde uygulanıp uygulanmaması Yüksek Seçim Kurulunun kararına bağlıdır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu döneme mahsus olmak üzere, belediye başkan ve meclisleri üye seçimleri için seçmen kütüklerinin yazılmasına 1 Ekim 1963 tarihinde başlanır ve 17 Kasım 1963 Pazar günü oy verilir.

Bu dönemde seçilecek belediye başkan ve meclis üyelerinin kanuni görev süresi, 1967 yılı Ekim ayının birinci gününe kadar devam eder.

26 Nisan 1961 tarih ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanunun 46 ncü maddesinin son fıkrasındaki 20 günlük süre bu seçimler için uygulanmaz.